

Мутафов /с “Дейно изкуство”¹⁹, “Нашата книга боледува”²⁰/ тази малка жена с огромен потенциал не спира да тласка скромния български писател към опасната зона на риска – геополитиката. Според семейство Мутафови той трябва да излезе от летаргията и страхливото спотайване, от дребнотемиеото и интригантството и гръмогласно да поведе нацията към великия акт на Обединението, чийто съдбовен час е настъпил.

Спрях се на посочените заглавия, защото изясняват някои от **основните принципи в жизнената философия и в моралния кодекс** на писателката. Водещ сред тях е възгледът за хомогенност на компонентите “**писател – литература – политика и история**” като задължителна норма в йерархията на обществото. Необходимостта от единство и сцепление на целокупния национален ресурс е крещяща необходимост след катастрофата във войните. Затова в общественото пространство целенасочено се акцентира върху обединяващия национален идеал, извлечен от дълбините на миналото, осветен от безбройните жертви, страдания и подвизи на предци и съвременници. Очаква се той да поеме ролята на мощен стимул за психосоциален интегритет, за сплотяване и консолидация на българското общество. След като е избродила летописните страници на древността, Фани Попова знае, че фаталната причина за пропадането на една държава е разноречието между социални слоеве и институции, отчуждението между народа и политическа класа, между народ и интелигенция. Не е тя, която ще приеме за допустимо, че писателят може да се бори срещу реда и законността и да руши с писанията си устоите на своята страна. Изповядваният от нея принцип е въпрос на подредба на ценностите. В собствената ѝ йерархия **Отечеството стои над всичко**. Тя самоотвержено се подчинява на всепоглъщащия девиз и му обрича всичко – книгите и таланта си, престиж и социално положение, накрая и живота си. Изисква обаче това от всички и най-вече от писателското съсловие, защото такава е според нея императивната повеля на националния интерес в навечерието на съдбовни трусове и промени.

Две обширни публикации в сп. “**Философски преглед**” от 1932 и 1937 г. изясняват мотивите, които я тласкат към “философията” на победителите. Мотивите ѝ не са интернационални, не касаят преподредбата на света, а домашните нерешени проблеми, свързани са със съдбините на разпокъсаното Отечество. Нека не забравяме, че травмите, нанесени на националната психика от несправедливия Ньойски договор (1921) през 30-те години още не са зараснали. Не са забравени напразните жертви в победните битки при Одрин, Люлебургаз, Тутракан и Дойран, нито унизителните загуби на международната дипломатическа сцена. Болката по заграбените български територии и останалите в неволя сънародници е жива и кървяща в съзнанието на общността. Голяма част от патриотичната интелигенция, поради широките си международни контакти изпреварващо улавя пулса на настъпващите геополитически промени и счита

¹⁹ Мутафов, Ч. Дейно изкуство. В. Народен водач, бр. 12–13, 5. X. 1941 г.

²⁰ Мутафов, Ч. Нашата книга боледува. в. Народен водач, бр. 8–9, 21. VI. 1941 г.